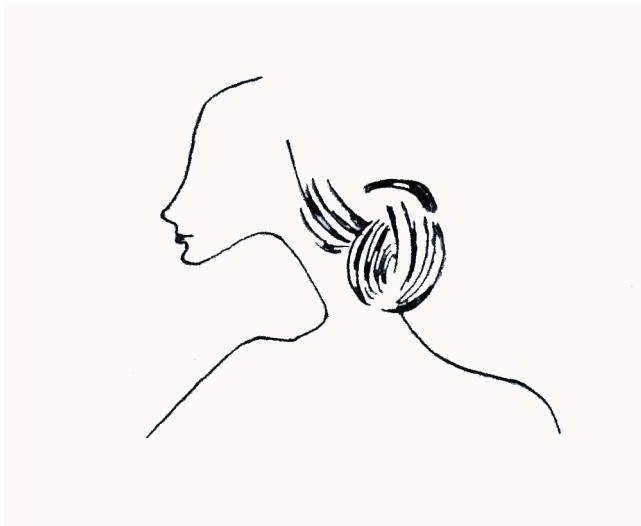

JOVICA ĐURĐIĆ
LARISA

JOVICA ĐURĐIĆ

RIJEČKO KNJIŽEVNO I NAUČNO DRUŠTVO

Urednik
MILIVOJ BAKARČIĆ

POSEBNO IZDANJE

JOVICA ĐURĐIĆ

LARISA

RIJEKA, 1974

U TELU I MASTILU

LARISA

Larisa devojčica ime mirisa mala stabljika
Tanka u pasu modrih očiju grozdova
Koraka gazele grudi jabuke nežnih dlanova
Latice cveta ružičasti zrak prašnika

Da je ne poljubi ni vетар ni skrivena nežnost
Tu vatru ljiljana ta vlažna i rumena usta
Ti bokovi ta bedra ta kosa duga i gusta
To je lišće smeha što izmiče ko svetlost

Da je ne dodirne ni topla noć aprila
U snu zelenih reka i rascvetalih dolina
Da je ne obljube plavookosi dečaci iza stabala

Neka je mir neka joj ptice šapuću uspavanku
Neka je tišina Neka joj modrina i mesečina
Neka je moj glas izvaja u zrelu devojku

MIRIS U SVESCI OD DLANA

Želeo bih jednom u veče Larisa
Kad na tvom balkonu zarumene leta
Da istom žestinom cvet procveta
Da se ludo opijem od tvog mirisa

Želeo bih jednom posle plave kiše
U svesci od dlana koju lista vетар
Da ti lepa kosa zamiriše na nektar
A mastilo samo u sonet ispiše

Kazaće ti leto na kraju avgusta
Jednu malu tajnu: vojnička usta
Ljube te kradom u mojoj pesmi

Kazaće ti pesak kako su mudra jutra
Prepričaće ti dan tih šapat vetra
Lepotice sunca u metaforinoj česmi

SAN U BREZINOM LIŠĆU

Jednom će u brezinom mladom lišću
Kao u snu posle tople majske kiše
U kapima srebrnastim na sunčanom ušću
Lik njen ko ogrlica leta da se zanjiše

Jednom na livadi kraj reke između trava
Kad dan od umora stane da kleći
Kao s Renoarovog platna pojaviće se glava
Devojke iz mojih snova bez reči

Svaka će njena kretnja preći u mastilo
Brzo ču da zabeležim nežnost i belilo
Da mi ne pobegne ništa od njene lepote

Jednom će tako posle dugog čekanja i zime
Njeno nepoznato ime ući u moje rime
I tek ču onda reći: menjaj se živote

TRAŽEĆI LARISU

Tražio sam te danas u bilju Larisa
U malim pernatim grlima ptica
Tražio te na reci između belutaka i obrisa
U našim starim igračkama između krpica

Tražio te u lišću jutrom rušio kapi rose
U nebu u srebrnom danu upregnutom u kočije
Učinilo mi se da mesto sunca vidim tvoje kose
I čitav svet u mašti igre dečije

A onda sam video pticu kako leti jugu
Noseći pod krilima vatru i naše godine
Pao sam na kolena kraj mora pao sam u tugu

Kao hiljadu noževa od svetlosti rujne
Behu zrake u vodi i iznad naše doline
Nema te u telu u bilju jeseni nujne

BELEŠKA O LARISI I PROLEĆU

Klečeći sam molio pticu da kaže Larisa
Nešto malo od njenog daha i uvojaka
Da mi ispeva majušno jezero njenog pasa
Dubinu očiju tišinu gazelinih koraka

U krvi mi se budila poezija zapisana
Za ljiljane njenog tela tek procvetala
Gradilištima sam lutao pun velikih rana
Kraj mora mi palma o njoj šaputala

Disao april ko njene male grudi zaobljene
Dok sam je tražio prolećem u Budvi
Učini mi se: evo je tu je u trešnjinoj grudvi

Izlišan bejah govoreći Pasternaka u kišu
U svakom listu njeni prsti ko pluća dišu
Ali ja još i danas tražim te oči izgubljene

DOLAZIŠ S MIRISOM BILJA

Dolaziš: u stopalima ti miris bilja
U kolenima krunica ljiljana rumena
Nebo ti u očima jato zvezda pratilja
Mokra ti haljina razbuktava ramena

Žedan sam umoran od duge besanice
Moje se misli odmaraju na cvetu
Tebe ljube ptice tebe ljube bele krunice
Ja nesrećni jelen umro sam u davnom letu

Dolaziš: na mojim češ rukama usnuti
San je opasna prevara san je pola istina
Ja sam zora ja ču ti na usnama svanuti

Ja sam to nemoguće pesma voda trava
Na svemu stara zelenkasta patina
Ja sam stražar tvog nagog tela dok spava

U TELU I MASTILU

Noćas mi puna mastionica tebe
Dok stvaram ti lik iz mastila
Soba je moja prepuna plavila
U disanju pera osluškujem sebe

Dolaze nevidljivi konjanici iz šuma
Da te odnesu iza julskih polja
Mene izdaje snaga mimoilazi volja
Vile me odvode lišavaju uma

U mojoj krvi pomešane reči
O tvome telu na plavoj reci
Spominju te noćas i moji preci

Iza nekog zida starog manastira
Očima te ljubi četa pastira
Dok kroz moje čelo tvoje ime ječi

BEJAH LI TO JA

Bejah li to svetlost u tvojim očima
Žeđ u reci tvog smeha nepresušna
Bejah li to kapljica leta majušna
Što zelenkasto sja na dlanovima

Bejah li to vatra žednih nepaca
Dah vetra među tvojim nagim rukama
Ili sam se rastوčio sa senkama
Pa te tajno uhodim iz svih pravaca

Možda sam to ja voda tiha i modra
Voštano veče što na usni dogoreva
Putujem: tvoje koleno i noć vedra

Možda vrteška sunca jutra plava
Tamo gde spavaš strаžar sanja i peva
Stižem: pojavljuješ se nežna iza trava

VIDEO SAM U SNU

Video sam u tvojim stopalima
Žeđ leta zelenilo livada
U tvojim mišicama malo hlada
Dah vetra u tankim prstima

Video sam u tvojim očima reku
Govor prirode u tvom telu
Video sam žedan dan u čelu
Osetio miris ko plimu i oseku

Gorelo ti u kosi avgustovsko veče
Ko da gasi požar voda ne teče
Ruke su male za taj plamen

Video sam te ženo peno gazelo
Jednog dana kad sve beše belo
Ali ostade lepota nemi kamen

NA MALOM TRGU LOLINIH RUKU

Na malom Trgu Lolinih ruku
Žestoko mirišu lipe toplog juna
Dok rojevi zvezda padaju u luku
Usne je ljube pored cvetnih kruna

Na malom Trgu Lolinih očiju
Sanjari grade kule nagog leta
Ali Lola nikoga ne gleda oni piju
Opojni miris lipa iz zlatnog cveta

Jednom kad lipe zamirišu na kišu
Kad se srebrne kapi na suncu zanjišu
Lola će da ode s malog trga

Jednom u avgustu kad se veče zgusne
Nežni će sanjari otvoriti usne:
Ko nam to lepu sliku rastrga

S ONU STRANU SUNCA

Na visoravni smo: iza nas šuma
Mami nas vatra na domak vinograda
Gde umiru leta gde noć naga pada
U snu smo: s druge strane huma

Čujem: voda na obalama tvog tela
Ti si već moja pesma lepa metafora
I iz tvojih ruku ja čujem zvuk govora
Kao što osećam miris grožđa zrela

Ljubim: pijem mlado vino s usana
Tvoje mi čelo daje obilje sunca
Ali ima jedna prepreka teška rana

Pred nama široka reka nedogleda
Nećemo je preći nema nam čamca
Ostanimo: lepa su i dva pogleda

KAD JE UMIRALO SUNCE U KAPIMA LETA

Za ruke sam te vodio na obalu mora
Od pupoljaka sam gradio meku postelju
Bila si devojčica video sam porodilju
Bežali smo kroz šume ljubili kraj bora

Na dlanu si mi jednom dugo spavala
Krhka i nežna s nekim čudnim bolom
Rekoh: pokriću te nebeskom kupolom
Jedna lepa školjka uspavanku ti pevala

Umiralo sunce u kapima leta
Penilo se more pored belih stena
Ti si ta pena ti si miris cveta

U moru sam te ljubio u snu lepih reči
Ti si u sunčano platno bila odevena
Posle nagog jutra ti si tuda žena

SONET

Izgovaram tiho twoje lepo ime
U svet trava kiša i lišća
Pretvaraju ti se usne u rime
A blede ruke nište raskršća

Učim pticu boji tvog glasa
Uspavanko bola i samoće
U meni se jedna reka talasa
I cveta grana: južno voće

Kaži mi ptico kaži mala usta
Reci mi oči kolena i ruke
Prepričaj mi brda polja pusta

Šuma žita što te krije belu
Ispričaj mi more i sve luke
Jer moje se kosti primiču pepelu

U KVADRATU MIHOLJSKOG RAMA

Ti ležiš u mojoj pesmi ko more
Među planinama ko kaplja na dlanu
Prstima dodirujem lice ponavljam bore
Ali ništa ne može zalečiti tvoju ranu

Mokri ti skuti bedra ti ljube valovi
Zavidim pesku koji te u naručje prima
Otvaraju se lepe školjke - mali darovi
Za umorno čelo koje miruje međ prstima

Kleči veče pred tobom ptice se ruše
Na glatko more na rastopljeno sunce
Nema vetra nema kiše sad caruju suše

Ali tebi zima u duši ti s morem sama
Pokušavaš zaboraviti leto grube lance
Koji te vežu u kvadrat miholjskog rama

VRT IZA PTICE

Vrt je taj svet iza belog sveta
Zlatna nedra i kapljica leta
Devojka vlažna što stazom šeta
Jutro iza ptice iza belog cveta

Vrt je taj svet nemušta drveta
Postelja ljubavnika umesto kreveta
Utočište pesnika kada odgoneta
Mudrost ruže i lepotu soneta

Ljubičasti govor trava smeh deteta
Nemo čutanje kamena reč oteta
Vetru zaljubljenom u snagu pokreta

Vrt je taj svet iza belog sveta
Topli dah žene oko suncokreta
Vrt je bistrina od sunca uzeta

DAN NEMA VIŠE

Doći će i dan voljno dan nema više
Vojnička pesmo: živo baklja avgusta
Progovoriće tada nemušta usta –
Laku noć vojište i stražarske kiše

Doći će i taj dan bez čina i epoleta
To zbogom juče i zdravo lepo sutra
To belo jutro: neće biti smotra
Brzo ću reći: doviđenja čauro leta

Doći će taj dan bez mirno i o desno rame
Zapaliću baklju od pramena tame
Da pređem noćne obale mog sna

Na drugoj obali: doba lepe žene
Ljubičasti glas vrh bele pene
Crvenilo neba kao njena usna

MLADOST I LETO

Još ti telo miriše na noć i reku
Na trave uspavane u rosi večeri
Tvoje su ruke dve zgrade u jeku
Ja slovo ljubavi što međ njima treperi

Zatvorio sam sunce u školjku juna
Sad je tama s malo šapata i muzike
Uhvatio sam riba za tvoje čelo kruna
Ukras od perja i očiju za kike

Ti čutiš kao ponoć prsti na licu
Pale mi vatu veliku i nemoguću
Kao sunce ranjeno niz liticu

Onda plačeš kao da ti je žao svega
Larisa mala moja kao grlica
Ovo je mladost i leto a ne doba snega

POVRATAK

Ova reka i dalje teče između brda žutih
I šuma na severu ista je ili malo veća
Sve je isto samo čini mi se manje cveća
Raste na obalama između staza utrtih

Na jugu sam ostavio srce i nevine oči, reči
Između noževa oštrih stena i mora
Draga moja sad sam bez glasa bez govora
Na ovom bregu iznad zavičaja duša kleči

Da li da se vratim ili da odem među kuće
Da potražim nešto zaboravljeno davno
Ili da zauvek legnem u ovo bilje i pruće

Gori ružičasta svetlost tiha i zlatna
Put vodi dole u nizinu pravo i ravno
Ali meni se ne ide draga noć je blatna

BELEŠKA O DEVOJČICI

Telo ti more devojčice a ruke valovi
Oči boja vode iz kojih nevinost zrači
Čitav maj u kosi spava cvetni krugovi
Od tvog daha meni se u svesti mrači

Gledam: iz dlanova ti izleću galebovi
U tvojim mišicama oboren sunce drema
Miruju srne u polju tvojih reči
Za tobom procvetavaju stabla bagrema

Telo ti more devojčice a u tvom stasu
Diše mala košuta dalekih predela
Ima nešto u pesku ima nešto u talasu

Od tvojih koraka i od tvoje nemirnoće
Ti bi sad odjednom mala moja biti htela
Zrela ko narandža ko južno voće

TRAŽEĆI SIRENU

Duboko ronih tražeći je među školjkama
Među ribama u pesku zavirujući u amfore
Slušao sam podvodnu muziku beležio metafore
Pitao ježeve pitao rakove i stare galije

Sirena – zvao je na sav glas pod morem
Skupljao belutke na dnu kao malo dete
Gledao sunce kako se lomi o moje epolete
Od biserja i zvezda onda želeo da umrem

Dugo je tražio po svuda u svim vodama
Odlazio u sve okeane sva mora sve reke
Igrao se životom igrao se dragim ranama

Tražio sam moju sirenu u svim pećinama
U svim pesmama čekajući plime i oseke
Posle nemoćan i tužan čutao na stenama

TOPLE KAPLJICE MESIČINE

Sliva se miris bilja podrhtavajući na usnama
Tople kapljice mesečine lepe se za lice
I kao da liju mlečne kiše po malim rukama
Hoda noć koju smo imenovali ružom devojčice

Odlazi more u neko drugo more ružičasto
Veliku pesmu koju smo pisali malešnim slovima
I mastilo na stolu od mahagonija ljubičasto
Zove te u moje papire u plavi sjaj u očima

Ako beše to san: miris što otrova moju dušu
I svetlost što mi se tiho skameni na usni
Val što raznese moje prste u so i neku sušu

Ako beše to san: useliše u mene zgarišta leta
Neka presahla mora voća što tiho dozrevaju
Uzeću ovo mastilo kao svoju krv da procveta

I NOĆAS NEKO TIHO ULAZI U MOJU SOBU

I noćas neko tiho ulazi u moju malu sobu
Vidim mu nežnu ruku kako tiho miče zavesu
A ja ni da se pomaknem ko u ponoćnom dobu
Ne smem mu uskratiti čin – lepotu u plesu

I noćas ulaze među moja slova neke lepe oči
Stoji tajna žena u mojoj mastionici do pasa
Topli joj prsti oko mog čela dok ne kroči
Alejom mog sna tankom niti bez glasa

Želeo bih jednom u odmoru između dva stiha
Između velike letnje noći i ljubavišta
Časkati malo s njena dva oka tajna i tiha

Ja sad ne znam: ko to kroz moj prozor noću
Nailazi u Larisine sonete na mala poprišta
Nikakav miris ne dolazi osim nje u moju samoću

IVANČICA

Ima jedan cvet zatvorene krunice s tvojim očima
Voda leži u njemu voda se pred veče u cvetu kupa
Arterijom njegovom zelenom zelena krv propupa
Niže zida – kad line kiša propne se cvet na prstima

Ima jedan cvet iz koga se noću čudan miris izvije
Polako se približi spavaču u njegovu kutiju od zlata
Otvori sve prozorčiće u duši sva zardala vrata
Spusti se u sve pore kože na usne mu se privije

Voda je mirna voda je ko u jezeru bistra i plava
Evo spavaču se čini da mesto cveta stoji tvoja glava
Ćuti on u svojoj kutiji nežnih ivica bez pomaka i daha

Evo spavača gde ide iz sna po mostiću od tankih niti
Ne može do tebe (da mostić ne popuca) stići niti
Otići nazad u kutiju koja gori koja je gomilica praha

U MESEČINI NEŽNOST RUKA BELEŽI

Pa sam te odveo na kulu visoko iznad grada
Odveo te iza zida – ispod nas more leži
Ljubim te u zelenoj kiši što u oči pada
U mesečini nežnost neka ruka beleži

Beli mag izlazi iz kamena nem bez glasa
Alejom istorije korača začuđen i stran
Ceo svet mu čudo dok te stežem oko pasa
Zurimo u mudro čelo u pohabani kaftan

Ariju neku osluškujemo iz pukotine noći
I vidimo: bronzani dečak kriomice nas gleda
Vireći kroz lišće kao da će sad doći

Alejom do naših tela do visokog zida
Na stare novine od aprila da nam se preda
U našim rukama da se zasmeje ili zarida

MALINOVO LETO

Malinovo leto bregovi puni pitomina
Otiskivanje od sunca od niti tankih žica
Jutro ogrlice gde će svanuti dolina
Od belih jagodica od mekog perja grlica

Još je tu more njegovo me zelenilo dotače
Žena s telom gazele na belini kamena
Evo vode poljupcima u pesku so rastače
Nailazi andeo lepote i nevidelice iz plamena

I tebe neko obljubi ko vетар cvet u polju
I tebe sad neko nosi ko svetli biser u duši
Voleći sunčane pukotine gde se život ruši

Ali ove male rane izjedene gorkom solju
Ne znaće mnogo dok noć sviće u kostima
I kaplje malinovo leto po tankim prstima

KAPLJA U RUŽI OD DESET PRSTIJU

Malešna bistra kapljo moja velika tužna vodo
Opet te vidim kao bujnu kišu sred avgusta
Jurnem kroz vreme pa kažem: zdravo slobodo
Od toga se na pragu lepo nasmeše njena usta

Još uvek pred našom kućom rastu male breze
Majka stoji s kapljom u ruži od deset prstiju
Alejom vlažnom prosipaju se mirisi ko s trpeze
Jedno dete gleda vrt osluškujući lepu ariju

Ceo sam ovo malo zemlje podneblja plavog
I orah sam osušen bez lišća ploda i grana
Zeleno u krvi umire zeleno mi je velika rana

O mala moja ružo tvoj miris što u meni spava
Ruku mi tera da ove pesme bolom ispisuje
I opet mi se čini – tvoje oko mi put pokazuje

U ODEŽDI SUNCA

Sunce je tankim nitima utkano u haljinu
Eho glasa u vinogorju modrih čokota
Sliva se topli smeh devojčica u daljinu
Ti u odeždi sunca u poljupcima leta

Rumene usne ko raspukli plod vatra nežna
I čelo po kome brige ko reke duge i zelene
Dolaze nepoznati vetrovi i doba snežna
Roneći kroz naše godine i sreće izgubljene

A seti se detinjstva čistog vazduha i voća
Gde smo rasli uz majku i oca u maloj kući
I velikom svetu oko nje gorka reč samoća

Cele mladosti nije bila u našem veselom letu
I kako smo brali maline za nove knjige vrući
Đaci željni da jednom vide more u svetu

SONET NEPOZNATOJ ŽENI

I nemušta su stabla htela za tobom da se okrenu
Da te još jednom vide u tvom hodu nežne gazele
Tužna behu u svojoj nemoći kad ne mogoše da se prenu
Da se ludo opiju od tvoje lepote bele

Ni traga od oblaka ni traga od tople kiše
Niz lišće zaprolećenih breza sunce se cedi
Kako je lepo biti u vrtu tvog mirisa kako se lako diše
Pazi uhvatio sam jednu tajnu: nešto šapuću drvoredi

To nije prvi put: viđam te svake večeri sanjam u zore
Jednom sam te u snu vodio u Budvu na more
A jednom sam u nekom tuđem vrtu obrao svo cveće

I u naručju doneo u tvoju ulicu velike bukete
Pa sam posle video samo tvoje nežne pokrete
I strašno sam bio umoran a nemiran od sreće

DEVOJČICA

Njene su grudi kao dve majušne ptice
Stidljivo skupljene u haljini ko u rosi
Kao boja bakra svetlost joj u kosi
Dok prolazi nemirnim korakom devojčice

Ona ima oči pogleda bistrog bez tajni
I ruke nevine kao nežne cvetove jutra
Dok stoji tako na pločniku i posmatra
Taj svet koji se miče sjet sjajni

Žalim je što će jednom ipak da spozna
Da život nije bajka mladost i ljubav
Što će jednom i za gorčine da dozna

Kad ode dan prvog korza prvog plesa
Prvog poljupca koji joj se učinio ubav
Kad se na sve to iznenada spusti zavesa

KASNO LETO

Fenjerčić prstiju u lepu se svetlost izvija
Rano se pali sred srebra i bakra u rani
Ako se uz moje srce kasno leto privija
Neka izgore ove oči kao najlepši tamjani

Kako da pređemo reku ogromnu šumu duše
I vode su dozrele u mudrost naših reči
Mala moja vidi kako se kule snova ruše
A kamenje rastočeno niz našu krv ječi

Ritovi su opusteli zelene obale godina
Tišina je obavila ruke i takvog mene
I poezija je klonula niz leđa padina

Nemoguće je stići ako se nikuda ne krene
Ima još puteva sakrivenih do vrha cilja
Ćutimo koračajući kroz korenje bilja

U SVOM MALOM BOLU

Koja me voliš: modra usno gorke ljubavi
Ko je mudar napustio predele tvog daha
Spotičući se o vlastiti glas o noć u glavi
Padajući u veliki požar u gomilicu praha

Koja me voliš: ja sam peteljka cveta u ruci
Jezero bez obala koje nadire ko pitoma zver
Sastaćemo se ko fenixi krhki na jugu u luci
Noseći u grlu belu mesečinu noseći sever

Godišnja doba nepoznata mora pred nama zima
I putovanje kroz vrtače i dumače oči gore
Na dlanovima malo suza i sunca kroz ponore

Usta nam puna vatre neiskazanih pesama i rima
Nevidna leta greju nas u čemernom dolu
Koja me voliš: umrećemo u svom malom bolu

SONET O ŽENI

Žena: u toplim poljupcima u šatoru mog dlana
S ustima punim smeha s očima živog mora
U odeždi u dozivimau bolu duše malih rana
Između žednih prstiju čutnje nemušta govora

Žena: zamak u modroj kiši tiha zelena reka
Nuđenje i potajno uzmicanje krpoz tamnilo odaja
Razapeta između želja nežna i pohotna dok čeka
Sva nabrekla a sva zrela u nagoti trag vapaja

Bog pred kim padaju uz koga se privijaju i mole
Kom veruju i ne veruju uz mesečinu dok ga vole
U postelji tanane noći od bisera rose i vlati

Gde se glava pijana od ljubavi i zaborava klati
Zalazimo pohodimo ljubimo ko da je miris trava
Ona voli rađa ni svesni nismo potajno uništava

ZANOĆIŠ USNO ŽEDNA

Zanoćiš usno žedna ovde gde nema nežnosti
Na rukama što pišu slova bilje gorku sušu
Oblivena rumenilom stisnuta govoriš mudrosti
Šapućeš tihe reči na uho šapućeš ih u dušu

Med i pelin pomešani u doba opasne vrtoglavice
Ko mudar je otišao u nepovrat koja bela ruka
Ruše se o opet se ruše u kanjione neme tice
Dok mrtav ležim ko dažd oko tvog struka

Ko napušta usne raspuklo sunce što dozревa
Prizivajući mrtvog mene da se ko svetlost javim
Makar ko zrno peska ko led da se otkravim

Kao neko beskonačno more plavo jutro izgreva
Zanoćiš usno žedna međ slovima ko izmeđ kiše
Ti sanjaš predele sunca moja ruka piše piše

KAD JEDNOM BUDE

Kad jednom sretnem ženu tihu ko prah kad pada
Ružičast prepušten topлом dlanu kad belo koleno
Kad jednom vidim oko drago ko tužnu jesen sada
Kišu modru kad jednom vidim ženu i maleno

Dete s imenom Larisa a žena se ko reka daje
Neumorni plivač na bedrima ko talasima plavim
Kad jednom dojke ko zrelo voće zamak i odaje
Usne i vino pa tople postelje od prstiju napravim

Kad jednom zaspim a ona me budna gleda i ponavlja
Tankim prstom svaku crtu na licu kad jednom
Na topлом telu vatru zapalim usnom što ostavlja

Trag neizbrisiv kad jednom izgradim kuću
Od naših želja i htjenja pa oglasim plotunom
Da poezija ima dom uz ženu i ljubav goruću

POLJUBAC

Vatra koju želim iz mirisa i nežnosti žene
Iz najdivnije rane koja se uz mene privija
Na vrhovima prstiju ko na talasima pene
Mala se žiška na usnama ko rumen cvet razvija

Trešnja raspolućena pa mekoća pa slatkoća
Kako je nevino to lice u velikoj letnjoj noći
Dok ljubim i u poljupcima ubirem slatka voća
Dišu male ptice u njenim grudima ko u samoći

Svete kako si lep kad smo u topлом poljupcu
I ova reka i ovo drvo i ova izmišljena ptica
U vazduhu iznad ruku u ružičastom nepcu

Dok to traje zaboravljamo na bol i neki metak
Ljubavi moja nevinosti očiju i plavih vitica
Ako me voliš ne znamo poljupcu kraj i početak

SONETNI VENAC

NEMOST

1

Nemost je u tvom telu ko ružičasta noćnina
U porama tvoje kože ko malo bakra sunce zri
Naslonjena na svoju senku ko na mir planina
Ti sanjaš poljubac nežan poljubac što vri

Bujnošću opijena ko bilje posle letnjeg pljuska
Ptica ti na rukama iz kojih izvire čežnja
Suncu okrenuta lopti užarenoj ko crvena lјuska
U zlato te obavija dan što za breg potanja

Kao boginja u čarima leta kad se zrak zgusne
Na tvom okrugлом kolenu zlatni kuršum miruje
A jedan venac zvezda svetlost ti spušta na usne

Vatre su na bregovima pepeo priziva smrtnika
Gasne toplota avgusta vetar lišćem piruje
Evo prozračne jeseni u nedrima ljubavnika

TIŠINA

2

Evo prozračne jeseni u nedrima ljubavnika
Poznate do u koren do nekog srebrnog mulja
Pritisnute u kostima u čulnim svodovima vidika
U zrelim plodovima ona se zavodnički ljudja

Oslušni: žubore velike vode niz jesen niz breg
I sve manje snage imaš da se pomeriš niz pobrđe
Kao da je već došla starost a u kosi sneg
Pa ti se ne sviđaju ni dunje zrele ko od rđe

Otkidaju se kapi s grana vlažnih ko lepi biseri
Uramljena u bilje tvoja kosa svetli bojom zlata
Gledaš kroz tanke prste sunce nad rekom treperi

Kao ogrlica od drage kovine boje starog vina
Pred veče jesenje uz zvono i zvuk starog sata
Posmatram tvoje grudi zrele – svuda je tišina

PUT DO MORA

3

Posmatram tvoje grudi zrele – svuda je tišina
Kao robinja jeseni u plaštu od sunčane pređe
Hoćemo li na put ljubavi čeka nas lepa dolina
Kiše s maglom vino u šumama i teške međe

Hoćemo li na put do mora u ružu Nepoznata ženo
Kose kao prezrelo žito u poljima mojih roditelja
Hoćemo li u varljivi plamen u grožđe izgaženo
Bežimo draga u brda bežimo i od prijatelja

Vidi draga vara nas ovo sunce ovaj dan na izmaku
Zrno neba kotrlja ti se niz jagodice rumene
A ne znaš draga ne znaš ti ništa o crnom mraku

O prevari sunca u duši o sjaju lažnog zlatnika
Tebi je divno u ovoj jeseni sred nagle promene
Oko tebe prstenje svetlosti tiha svetost patnika

ZAPALJENE PTICE

4

Oko tebe prstenje svetlosti tiha svetost patnika
Ne možeš da se pomeriš iz tog kruga i tištine
Vidi draga kako gori obzor šuma dalekih vidika
Kao da se rađa vatra iz taloga ružičaste prašine

Osvetljena je skrivena unutrašnjost tvoje duše
Čutiš zatvorena u jesen u svetlost golih grana
I vidiš samo kako se zapaljene ptice ruše
Na veliki bol zelenih reka ko na toplu krv rana

Gledaš pticu u zraku njene čarobne arabeske
Nad vodom ružičastom kao nad ogledalom
Gledaš sve a malo vidiš samo svetle odbleske

Gde se utapaju u oči kao kiša u zemlju i seme
Da proklijia neka bol u grudima ko obalom
Zatočenički te gledam zaboravivši na vreme

PRAZNIK VESELJA

5

Zatočenički te gledam zaboravivši na vreme
Na sve stvari koje mi nekad behu bliske
Ti Nepoznata ženo najlepši stih moje poeme
Ti čutljiva i nema zagledana u cvetne čaške

Niz dolinu ide čovek ne diže glavu ne govori
Nit se obzire nit smera nit ima želja
Njegovo će se srce jednom ko raj da otvori
Kad u twojoj duši bude mali praznik veselja

Proleteće nebom zapaljeno koplje mnogo strela
I ptice bez krila bez perja sasvim neme
Okreni se i ne plači reci šta si htela

Sa svojom čutnjom upornom što se potuca
Po unutrašnjim predelima tebe a kroz vreme
Nežnost u svakoj pukotini tvoje kože svetluca

MIRIS JESENI

6

Nežnost u svakoj pukotini tvoje kože svetluca
Privija se lepi miris jeseni na raspukle usne
Osluškuješ kako biju damari kako vatra kuca
U tvojim oblinama dok dan bakaran gasne

Zelen pastuv u kasu prelazi brdo i reku
Ti ga ne vidiš Nepoznata u toj lepoti i sjaju
Taj korak gipkosti što ne nalazi prepreku
To zeleno telo koje zvezde u predju odevaju

Da se pomeriš samo korak samo za tren
Da progovoriš ljubičastim glasom grlice
Da potrčiš zlatokosa da to ponavljaš kao refren

Ako to učiniš nepoznata ženo moje poeme
Neću žaliti ako me ubiju neke svirepe ptice
Ako i krv moja popije svoj izvor teško breme

VAN VREMENA

7

Ako i krv moja popije svoj izvor teško breme
Otići će da zauvek zaspim u nekom cvetu
Bledih jagodica bez života bez misli na vreme
Ponovo će da se rodim da se približim detetu

Zakopčaću ovaj ranjeni dan peteljkom od ruže
Zamoliću grlice da pevaju tvojim glasom
Na brestu dok liju zvezde obesiću uže
Srebrna svetlost nek postane tvojim pasom

Ne mogu drugačije Nepoznata idem van vremena
Otiću će na Trg toplog bakra da vičem:
Ona neće da se pomeri ona je od bela kamena

Ali ne draga sačekaću zoru i rađanje sunca
Da krenem ko jelen kroz rosu da ričem
Treba stići do cilja do mogućeg puta i vrhunca

NA DNU ZDENCA

8

Treba stići do cilja do mogućeg puta i vrhunca
Probudi se o Nepoznata iz čutnje iz svog bola
Ima života i u jesenjem lišću na dnu zdenca
Gde mulj davi zelenilo u krugu zvezdanog oreola

Propupila si u mom mastilu u najlepšu metaforu
Samo kako da te predam nepoznatu ovom papiru
Reci mi svoje ime makar bio i nevešt tvom govoru
Nemušt ne mogu da budem u svetkovini i piru

Približi se o košuto mekog tela nevinih očiju
Do višnjastih usana rumene pukotine kože
Ove noći do tvog dolaska mogu i da me ubiju

A ja želim tvoju ruku od duge da me tiho uzme
Da me odvede ispod brezine kore tamo se može
Otići negde daleko od bola čak i od pesme

U HLOROFILU

9

Otići negde daleko od bola čak i od pesme
Otići od sebe pa stići u šume brezove naći se
U lišću zelenom u hlorofilu u košutinom oku
Otvoriti jedno stablo i videti se iza zavese

Od soka videti se kao nežnog i belog spavača
Koji umesto očiju ima dva sveža cveta ljiljana
Koji umesto da spava stihove u duše ispraća
Kome umesto srca ispod kože kuca žuta rana

Otići tako daleko da nas niko ne pronađe
Med žile stoletne med zveri pitome
Otići među ribe u grla ptica u tanke veđe

Visokih gora do sunca od sunca do gora
Otići daleko ne govoriti ništa više o tome
Još dalje i od krpica od zvuka svog mora

SAMA U NOĆI PEŠČANE PLAŽE

10

Još dalje i od krpica od zvuka svog mora
Sakriti se tako dobro i od samog sebe
Skrstiti ruke nad vodom iznad žubora
Pasti na dno ostati dugo dok se ne ozebe

Dok srce ne zaželi srce a oko slično oko
Onda potražiti svoju Larisu nežne ruke
Neka se sklope oko vrata – duboko o duboko
Zaroniti usne u usne ko voda kad ljubi oluke

Biti sama nepoznata u noći peščane plaže
Dok vetar njiše grane usnule palme
Ko zelene šinjele u stroju nepokretne straže

Podigni oči iz mirnoće Nepoznata veče sme
Da vidi njihovu boju da čuje nemušti šapat
Žed da ugasim pod suncem kraj neke česme

UVALA TIŠINE

11

Žeđ da ugasim pod suncem kraj neke česme
Da nacrtam tvoj lik na mom belom dlanu
Da pretvorim tvoje velike oči u lepe pesme
Da me probude iz nežnosti da mi izleče rane

Hajde da te odvedem u vrt pun narcisa i ruža
Da te odvedem u predele sunca i čistote
Na neku reku u nizinu gde se vidik pruža
Na veliku vodu i vatre na večernje leptote

Hajde da te odvedem u neku uvalu tišine
U noć nama nepoznatu među vatre zvezda
Kroz brezove šume puteljkom mesečine

Hajde da te odvedem u April u proleće
Pa da kažem (obradovan toplinom gnezda):
Eto – krv je izmenjena rascvetana u cveće

KRUG PLAVETNILA

12

Eto – krv je izmenjena rascvetana u cveće
U topli dah bilja u krug plavetnila
Pa ti se čini sve je lepše dok gore sveće
Južno od tvog srca u duši aprila

Uđi u ovaj san tiho kao da otvaraš vrata
Zaboravi na sve gorčine na sve боли
Zaboravi reč teško zaboravi puteve blata
Na obzoru piše sunce: voli voli voli

Još si uvek tu nema gledaš u nepoznato
Miruju ti ruke miruju ti damari
Čini mi se Nepoznata da si kao zlato

I da si beskonačno zagledana u boju mora
Hajde da odemo negde iz čutnje i mirnoće
Ne mogu više da te izmišljam u osvit zora

PETELJKA LJUBAVI

13

Ne mogu više da te izmišljam u osvit zora
Sanjari s odriču sna ko plivači vode
Spava umorna noć s pticama u krošnji bora
Znaš li šta sanjaju zatvoreni – malo slobode

Bude se spavači iz divnih snova iz postelja
Od trava bude se i oni koji nisu spavali
Probudi se i ti uz zvuk mora prijatelja
Čeka te dan od srebra na morskoj obali

Pojavljuju se školjke biseri i lepe sirene
Ti to ne vidiš Nepoznata ptica krila
Ti ne vidiš ni talase ni belilo pene

U luci brodovi kreću na duge plovidbe
Sunce u jarbolima izvodi čarolije
Idem da uberem peteljku ljubavi kroz proleće

TI SI OPET MIRNA

14

Idem da uberem peteljku ljubavi kroz proleće
Otvara mi se put na jug iza velike planine
Nepoznata – verujem tamo su velike sreće
Iza bola spoticanja iza ružičaste prašine

Idem da dovedem vojne naoružane osmesima
U stavu mirno da te probude Nepoznata
Kako će da zabruji pesma i lepa rima
Iz grla mladića rođenih posle rata

Njihova velika srca i oči nevine ko rosa
Nisu li radost za tvoju nežnu i mirnu dušu
Vidi: pa ti plačeš Nepoznata pala ti kosa

Na prste zgrčene na kolena zaobljena
Tako si opet mirna tako si opet sama
Nemost je u tvom telu ko ružičasta noćnina

MAGISTRALE

15

Nemost je u tvom telu ko ružičasta noćnina
Evo prozračne jeseni u nedrima ljubavnika
Posmatram tvoje grudi zrele – svuda je tišina
Oko tebe prstenje svetlosti tiha svetost patnika

Zatočenički te gledam zaboravivši na vreme
Nežnost u svakoj pukotine tvoje kože svetluca
Ako i krv moja popije svoj izvor teško breme
Treba stići do cilja do mogućeg vrhunca

Otići negde daleko od bola čak i od pesme
Još dalje i od krpica i od zvuka svog mora
Žeđ da ugasim pod suncem kraj neke česme

Eto – krv je izmenjena rascvetana u cveće
Ne mogu više da te izmišljam u osvit zora
Idem da uberem peteljku ljubavi kroz proleća

S A D R Ž A J

U TELU I MASTILU

Larisa /7

Miris u sveci od dlana /8

San u brezinom lišću /9

Tražeći Larisu /10

Beleška o Larisi i proleću /11

Dolaziš s mirisom bilja /12

U telu i mastilu /13

Bejah li to ja /14

Video sam u snu /15

Na malom Trgu Lolinih ruku /16

S onu stranu sunca /17

Kad je umiralo sunce u kapima leta /18

Sonet /19

U kvadratu miholjskog rama /20

Vrt iza ptice /21

Dan nema biše /22

Mladost i leto /23

Povratak /24

Beleška o devojčici /25

Tražeći sirenu /26

Tople kapljice mesecine /27

I noćas neko tiho ulazi u moju sobu /28

Ivančica /29

U mesečini nežnost ruka beleži /30

- Malinovo leto /31
Kaplja u ruži od dseet prstiju /32
U odeždi sunca /33
Sonet o nepoznatoj ženi /34
Devojčica /35
Kasno leto /36
U svom malom bolu /37
Sonet o ženi /38
Zanoćiš usno žedna /39
Kad jednom bude /40
Poljubac /41

SONETNI VENAC

- Nemost /45
Tišina /46
Put do mora /47
Zapaljene ptice /48
Praznik veselja /49
Miris jeseni /50
Van vremena /51
Na dnu zdenca /52
U hlorofilu /53
Sama u noći peščane plaže /54
Uvala tištine /55
Krug plavetnila /56
Peteljka ljubavi /57
Tako si opet mirna /58
Magistrale /59

JOVICA ĐURĐIĆ

LARISA

Vinjetu na koricama izradila
IVANA ĐURĐĆ

Tehnički urednik
VUK RADETZKY

Korektor
JOVAN SAVIČIN PRICA

Fotografija snimio
BORISLAV OSTOJIĆ

Izdavač
RIJEČKO KNJIŽEVNO I NAUČNO DRUŠTVO
Rijeka, proleterskih brigada 5

Tisk
RIJEČKA TISKARA
Rijeka
Bulevar Marksа i Engelsа 20
1974

